

Z WIZYTĄ U NASZYCH POŁUDNIOWYCH SĄSIADÓW

W dniach 11–15 lutego 2013r. w Brnie odbyła się III międzynarodowa konferencja Universal Learning Design. Organizatorem tego wydarzenia było Centrum Tejrezjasz, Centrum Wsparcia Studentów ze Specjalnymi Potrzebami (tamtejsze Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych) działające na Uniwersytecie Masaryka.

Podczas konferencji Marzena Dudek i Ewelina Durlak z Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, miały okazję zobaczyć jakie rodzaje wsparcia dla studentów są wykorzystywane w Czechach oraz innych krajach. W tym wydarzeniu wzięli udział reprezentanci m.in. Włoch, Hiszpanii, Belgii, Wielkiej Brytanii, Słowacji a nawet Stanów Zjednoczonych i Japonii. Z polski przyjechały również przedstawicielki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, dr Ewa Domagała-Żyśk (Centrum Edukacji Niesłyszących i Słabo Słyszących KUL), Karolina Cieklińska i Paulina Lewandowska (Koło Naukowe Studentów Niesłyszących i Słabo Słyszących „Surdus Loquens”).

Informacje na konferencji dotyczyły zarówno aspektów teoretycznych jak i praktycznych. Konferencja dotyczyła głównie wsparcia studentów z problemami wzroku i słuchu. Wykłady oraz warsztaty odbywały

się równolegle. Tematyka konferencji podzielona była na cztery moduły i obejmowała takie zagadnienia jak: standardy Uniwersalnego Projektowania Nauczania, kompetencje lingwistyczne osób z problemami słuchu oraz rola języków migowych i przekazu tekstowego w edukacji wyższej czy projektowanie uniwersalne dokumentów cyfrowych oraz bibliotek publicznych dla celów edukacji wyższej.

Atutem tej konferencji były liczne prezentacje przedstawiające praktyczne rozwiązania, urządzenia czy systemy wykorzystywane przez różne instytucje na całym świecie, w szczególności przez uczelnie wyższe.

CENTRUM TEJREZJASZA

Jednym z punktów konferencji była wizyta w Centrum Tejrezjasza.

W Centrum Tejrezjasza pracuje ok. 40 osób. Każdy jest oddelegowany do konkretnych zadań, przez co pracownicy mają możliwość większego rozwoju w danej specjalizacji. W Centrum mieści się biuro do obsługi studentów, pokoje do nauki lektoratów lub indywidualnych zajęć oraz sale, gdzie studenci mogą się uczyć w ciszy i z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu.

W tamtejszym biurze adaptacja książek jest na bardzo wysokim poziomie. Dzięki sekcji IT, informatycy

pracują nad technicznymi aspektami adaptacji oraz przystosowania materiałów. Jednym z zadań jest adaptacja podręczników i materiałów związanych z matematycznymi przedmiotami. Osobne dwa pokoje są przeznaczone do drukowania materiałów, w którym wykorzystywane są drukarki Everest (w tym najnowsze modele), drukarki ViewPlus czy wygrzewarki. Książki, materiały w alfabecie Braille'a lub mapy wypukłe są przechowywane w bibliotece, która zajmuje duży pokój.

Największe wrażenie zrobiło na nas profesjonalne studio nagraniowe, które służy głównie do nagrywania tłumaczeń dla osób niesłyszących. Studio wyposażone jest między innymi w dwie kamery, aby filmiki ze znakami przedstawiającymi specjalistyczne słownictwo były jak najlepszej jakości, prompter, oświetlenie i nagłośnienie oraz pomieszczenie dźwiękoszczelne, w którym nagrywa się teksty dla osób z problemami wzroku. Studenci niesłyszący na zajęciach mogą skorzystać z usług tłumacza języka migowego lub symultanicznego przekazu tekstowego.

UNIVERSAL LEARNING DESIGN – WNIOSKI

Podczas dyskusji i prezentacji najważniejszym wnioskiem jaki się pojawił było stwierdzenie, że należy

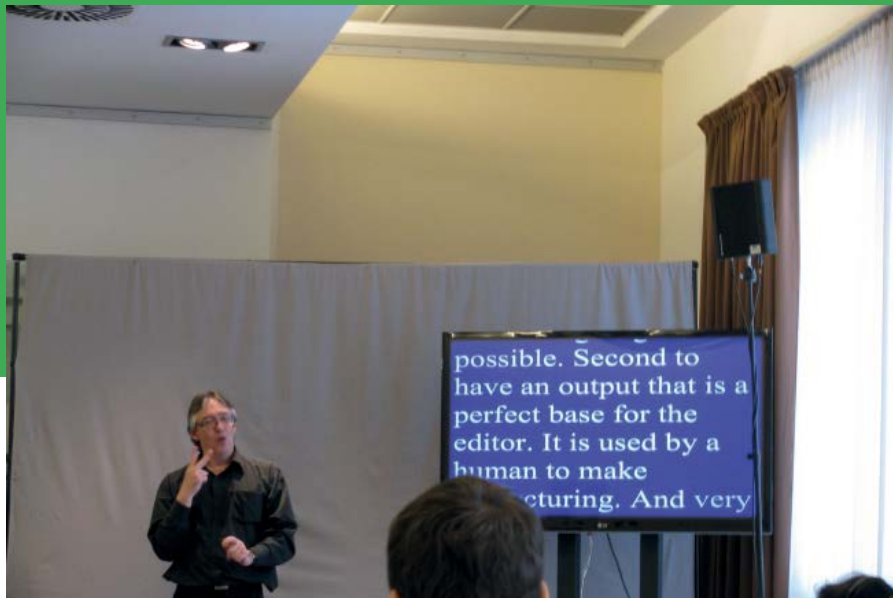
Biblioteka książek Braille'a w Centrum Tejrezjasza

nauczać w sposób uniwersalny przygotowując materiały tak, by osoby z niepełnosprawnością mogły z nich w pełni korzystać bez konieczności dalszej dodatkowej adaptacji. Takie przygotowanie pozwala na uniknięcie w przyszłości konieczności dostosowania materiałów dla każdego studenta osobno. Niemniej jednak musimy sobie zdawać sprawę z tego, że nie da się w 100% wprowadzić uniwersalnego nauczania. Nawet gdy materiały są dostosowane, to np. osoba niewidoma nie będzie w stanie wyobrazić sobie tego wszystkiego co widzi osoba widząca. Dlatego tak ważna jest współpraca nauczyciela, studenta oraz w młodszych latach, rodziców oraz odpowiednie wsparcie techniczne.

KORZYŚCI Z UDZIAŁU W KONFERENCJI

Po raz kolejny przekonaaliśmy się, że wyjazdy i zapoznanie się z działalnością innych biur, w Polsce i zagranicą jest doskonałą inwestycją. W trakcie wizyty nawiązaliśmy kontakt z Centrum, który mamy nadzieję rozwinie się w przyszłości. Kontakty z pozostałymi gośćmi pozwolą na dalszy rozwój naszej działalności na rzecz studentów z niepełnosprawnością.

Już podczas VI Krakowskich Dni Integracji, jako pierwsza uczelnia wyższa w Polsce, wykorzystaliśmy technikę symultanicznego przekazu

Napisy symultaniczne

tekstowego, która pozwala osobom niedosłyszącym lub niesłyszącym nieznającym języka migowego w pełni uczestniczyć w konferencjach czy wykładach. Dzięki wsparciu Fundacji Osób Słabosłyszących, która rozwija tę technikę przekazu w Polsce, Panel dyskusyjny Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych – jak jest naprawdę? był dostępny dla osób z problemami słuchu. Studenci byli bardzo pozytywnie zaskoczeni takim udogodnieniem.

Uniwersytet Masaryka jest drugim co do wielkości Uniwersytetem w Czechach. Niepełnosprawnych

studentów na Uniwersytecie jest ok 420, w tym 90 osób z niepełnosprawnością wzroku. Tamtejsze Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych jest jednym z najbardziej rozwiniętych biur w Europie w kwestii zwiększania dostępności i jakości kształcenia studentów z niepełnosprawnością. Pracownicy Biura są pomysłodawcami i kreatorami rozwiązań pomagających w nauczaniu, w szczególności osób z problemami wzroku i słuchu. Ich rozwiązania są wykorzystywane również w Polsce.

Marzena Dudek (UEK)
Ewelina Durlak (UEK)

Z przedstawicielami Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego